

Raadsvoorstel

Onderwerp: Jaarrekening 2022, eerste begrotingswijziging 2023 en ontwerp begroting 2024 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond.

Datum collegevergadering	9 mei 2023	Ambtenaar	Mirelle Kolnaar
Zaaknummer	41589-2023	Telefoon	06-53380538
Portefeuillehouder(s)	S.Y. Dinjens	E-mailadres	mkolnaar@velsen.nl

Voorgesteld raadsbesluit

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2022 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond;
2. In te stemmen met de eerste begrotingswijziging 2023 van de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond;
3. In te stemmen met de begroting 2024 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond;
4. Het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling daarover te informeren via bijgevoegde brief.

Samenvatting

Het bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond (ODIJmond) stelt de gemeenteraad van Velsen in de gelegenheid een zienswijze in te dienen over de eerste begrotingswijziging 2023 en de begroting 2024. Daarnaast legt het bestuur de jaarrekening 2022 ter kennisname aan de raad voor. De raad ziet geen aanleiding om opmerkingen bij de eerste begrotingswijziging 2023 en de begroting 2024 van ODIJmond te plaatsen.

De wijziging van de begroting 2023 wordt vooral veroorzaakt door uitstel van de Omgevingswet, de inflatie en de doorwerking van de nieuwe ambtenaren-CAO. Dat zijn ontwikkelingen waarop wij geen invloed hebben.

Vanaf 1 januari 2024 gaat de ODIJmond de bodemtaken Omgevingswet voor ons uitvoeren. Er ligt een betere onderbouwing voor de kosten die dat met zich meebrengt dan voorheen. Daarnaast is de verwachting dat in 2024 de wettelijke adviestaken bij de vergunningverlening aan Tata Steel toenemen. We kunnen ons vinden in het voorstel om daarvoor een extra arbeidsplaats te creëren.

Inleiding

De Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) is een gemeenschappelijke regeling waarin de gemeenten Velsen, Beverwijk, Heemskerk, de provincie Noord-Holland en 11 andere gemeenten deelnemen om effectief en efficiënt haar milieutaken uit te kunnen voeren. Een deel van de taken die we bij de Omgevingsdienst hebben ondergebracht, betreffen het zogenaamde wettelijke basistakenpakket. Velsen heeft daar bovenop ook de andere wettelijke milieu- en milieubeleidstaken bij de ODIJ ondergebracht.

Het dagelijks bestuur van de ODIJ heeft de jaarrekening 2022, de eerste begrotingswijziging 2023 en de begroting 2024 in haar vergadering van 29 maart 2023 voorlopig vastgesteld. Op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) krijgen de gemeenteraden nu de gelegenheid kennis

te nemen van de jaarrekening 2022 en een zienswijze te uiten over de eerste begrotingswijziging 2023 en de begroting 2024. Het algemeen bestuur van de ODIJ neemt op 19 juli 2023 een besluit over de stukken.

De behandeling van de eerste begrotingswijziging 2023 en de begroting 2024 is voor de raad een belangrijk moment om te kunnen sturen in de taken die de ODIJ voor de gemeente uitvoert. De begroting 2024 is gebaseerd op de Kadernota 2024, waarin de grote ontwikkelingen op het werkterrein van de ODIJ zijn geschetst.

Eerste Begrotingswijziging 2023

Een aantal ontwikkelingen is aanleiding voor de eerste begrotingswijziging 2023. Ten eerste is de invoering van de Omgevingswet uitgesteld tot 1 januari 2024. De kosten voor de uitvoering van de bodemtaken komen daardoor in 2023 nog geheel voor rekening van de provincie. Ten tweede is de inflatie ongekend hoog en ligt er een nieuwe ambtenaren CAO 2023. De kostenstijging die dat met zich meebrengt wordt via de begrotingswijziging in de begroting 2023 verwerkt. Tot slot zijn nieuwe subsidiestromen, nieuwe dienstverleningsovereenkomsten en de dekking voor de inrichting van het steunpunt voor het Just Transition Fund verwerkt.

Begroting 2024

De wereld van de Nederlandse omgevingsdiensten is enorm in beweging. Daarom is het moeilijk om een goede inschatting te maken van de inspanningen die nodig zijn in 2024 om de opgave aan te pakken. In ieder geval is er op twee punten extra capaciteit nodig om aan wettelijke verplichtingen te kunnen voldoen. Het gaat om een uitbreiding van de formatie voor de uitvoering van de Wet open overheid (Woo) waarvoor de lasten aan alle deelnemers worden doorberekend. Daarnaast is voor wettelijke advisering bij vergunningaanvragen van TATA Steel/het stikstofdossier meer capaciteit nodig. De IJmondgemeenten moeten de kosten voor deze uitbreiding dekken.

We zien geen aanleiding om een inhoudelijk zienswijze bij de eerste begrotingswijziging 2023 en de begroting 2024 te plaatsen. We adviseren de raad in te stemmen met beide stukken.

Beoogd doel en effect van het besluit

De gemeenteraad krijgt de gelegenheid om invloed uit te oefenen op het beleid van de gemeenschappelijke regeling. Via een brief stelt de gemeenteraad de ODIJmond op de hoogte van haar bevindingen. Het Algemeen Bestuur van de ODIJmond betreft de zienswijze van de gemeente bij zijn behandeling van de eerste begrotingswijziging 2023 en de begroting 2024 tijdens de vergadering in juli 2023.

Argumenten

1. Jaarrekening 2022

Financiële aspecten

- Accountantsverklaring
De jaarrekening is voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring.
- Het resultaat
De rekening sluit met een positief resultaat van € 121.955,- voor bestemming.
De afwijking van het resultaat ten opzichte van de gewijzigde begroting 2022 is voor meer dan de helft te verklaren door een positief resultaat op het Interreg 2 Seas project Ports Energy and Carbonsavings van € 64.000,-
- Resultaatsbestemming
Als resultaatsbestemming wordt voorgesteld en is verwerkt in de begroting:

1. Vorming van een bestemmingsreserve verduurzaming detailhandel, horeca en bedrijventerreinen voor een bedrag van €64.000,-. Deze bestemmingsreserve wordt ingezet voor:
 - Energiescans bij detailhandel en horeca
 - Inhuur secretaris en onafhankelijk voorzitter stichtingsbestuur GreenBiz IJmond
 - Uitvoeren en vormgeven van een reststoffen hub
 2. Retournering van het restantresultaat van €57.955,- aan de deelnemers binnen de regeling, op basis van de financiële inbreng. Voor Velsen gaat dat om een bedrag van € 14.745,- incidenteel.
- Algemene reserve/weerstandsvermogen
De algemene reserve van de ODIJmond bedraagt per 31 december 2022 €467.360,-. De omvang is gelijk aan het benodigde weerstandsvermogen, dat door Van Berkel Professionals op basis van de onderkende risico's is vastgesteld. De ratio van het weerstandsvermogen is 1, wat als 'voldoende' wordt aangemerkt. De ODIJmond kan daardoor voor een groot deel zelf risico's opvangen met haar vermogen;
 - Risico's
In 2022 is het verlofsaldo opnieuw toegenomen. Dit wordt nog steeds gespaard binnen de regels, maar loopt aardig op. ODIJmond beschikt over een voorziening voor boventallig verlof en het verplichte spaarverlof. Dit kan in de toekomst, zeker gezien de krapte op de arbeidsmarkt, tot personele planningsproblemen/krapte leiden.

(Beleids)inhoudelijk aspecten

De jaarstukken 2022 geven geen aanleiding tot het maken van opmerkingen. Twee onderwerpen zullen in 2023 en 2024 wel om aandacht blijven vragen:

1. In Velsen is ervoor gekozen om het strategisch milieubeleid onder te brengen in de Omgevingsvisie. Een gemeentelijke regisseur Gezonde Leefomgeving moet de integrale afweging van milieuaspecten gaan begeleiden. De evaluatie van het milieubeleidsplan en inhoudelijke ontwikkelingen zijn daar belangrijke bouwstenen voor.
2. De Omgevingswet vraagt om meer maatwerk per gemeente en tegelijkertijd is het de uitdaging om dat maatwerk zoveel mogelijk te beperken. Dat vraagt van de ODIJmond ook een individuele focus richting gemeenten.

Zienswijze

Op grond van de Wgr neemt de raad kennis van de jaarstukken. Er is geen sprake van een zienswijzeprocedure. Over de kennisname wordt de ODIJmond geïnformeerd.

2. Eerste begrotingswijziging 2023

Financiële aspecten

- Het resultaat 2023
De gewijzigde begroting sluit met een geprognosticeerd negatief resultaat in 2023 van €45.470,-. Eenzelfde bedrag wordt onttrokken aan de bestemmingsreserves. Het resultaat na bestemming is € 0,-.
- Algemene reserve/weerstandsvermogen
De prognose is dat op 1 januari 2023 de algemene reserve € 467.360 bedraagt. Per 31 december 2023 is het vermogen naar verwachting gelijk gebleven.
- Bestemmingsreserves
Op de begroting van de ODIJ staan 4 bestemmingsreserves: een reserve voor de nieuwbouw, een reserve vervoermiddelen, een reserve transitie RUD en een reserve Arbeidsmarkt. De eerste begrotingswijziging heeft geen betrekking op de bestemmingsreserves.

GEMEENTE VELSEN

- Risico's
De risico's en onzekerheden worden in voldoende mate van beheermaatregelen voorzien.
- Meerjarenbegroting 2023
Het meerjarig financieel beeld is structureel en reëel in evenwicht.
- Bijdrage gemeenten

Financiële begroting (incl. overhead)	Realisatie	Begroting	Gewijzigde begroting
BATEN	2022	2023	2023
GR-bijdragen	€	€	€
Gemeente Beverwijk	1.004.341	1.126.026	1.069.887
Gemeente Bloemendaal	96.787	155.037	103.172
Gemeente Edam-Volendam	168.685	258.603	179.799
Gemeente Haarlem	1.454.487	1.487.519	1.549.476
Gemeente Heemskerk	560.454	666.248	597.009
Gemeente Heemstede	97.787	164.763	104.232
Gemeente Landsmeer	59.417	88.098	63.334
Provincie Noord-Holland bodemtoezichttaken	964.456	-	1.015.884
Provincie Noord-Holland VTH plustaken	115.116	117.789	122.717
Gemeente Oostzaan	57.349	81.810	61.111
Gemeente Purmerend	287.076	510.594	305.959
Gemeente Uitgeest	232.593	270.335	247.780
Gemeente Velsen	1.854.540	2.059.726	1.975.597
Gemeente Waterland	92.921	136.477	99.051
Gemeente Wormerland	120.896	162.359	128.867
Gemeente Zandvoort	122.068	165.568	130.110
GR-bijdragen deelnemers Inclusief wabo	7.288.973	7.450.953	7.753.984

(Beleids)inhoudelijk aspecten

Aan de wijzigingen in de begroting liggen geen inhoudelijke aspecten ten grondslag. De volgende aanpassingen zijn gedaan:

1. Veranderingen in de bijdragen van gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling:

- Door uitstel van de Omgevingswet betaalt de provincie in 2023 de uitvoering van de bodemtaken door de ODIJmond. De gemeenten gaan pas betalen op 1 januari 2024 (ingangsdatum Omgevingswet. Dit levert Velsen een voordeel op van afgerond €158.000,-.
- De bijdrage voor het faciliteren van een steunpunt voor het JTF voor Velsen, Uitgeest, Beverwijk en Heemskerk.
- Een extra bijdrage van Energiebesparingsakkoord Noord-Hollandse bedrijven;
- Extra bijdragen van het Rijk inzake de SPUK THE (Specifieke Uitkering Toezicht, Handhaving en Energie) en de SPUK IPB (InterBestuurlijk Programma);
- De continuering van de dienstverleningsovereenkomst met gemeente Purmerend;

- De uitbreiding van de dienstverleningsovereenkomsten met de gemeente Beverwijk, Heemskerk en Waterland voor de uitvoering van een aantal bouwtaken;
- De uitvoering van de taken Label C voor gemeente Haarlem;

2. Verandering in de lasten van de Omgevingsdienst:

- De uitwerking van de nieuwe CAO voor ambtenaren op de personele lasten;
- De uitbreiding van de formatie in verband met extra taakuitvoering naar aanleiding van de DVO's;
- De stijging in de lasten voor werving en selectie;
- De stijging in de lasten als gevolg van investeringen;
- De stijging in de lasten als gevolg van de aangepaste CPB cijfers;
- De stijging van de lasten voor organisatieontwikkeling als gevolg van een Directiewisseling.

Zienswijze

De gewijzigde begroting 2023 geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen. Er kan worden ingestemd met de gewijzigde begroting 2023.

2. Begroting 2024

Financiële aspecten

- Het resultaat 2024
De begroting 2024 sluit met een geprognosticeerd negatief resultaat in 2024 van afgerond - €60.000,- voor bestemming, na bestemming is het begroot resultaat € 0,-.
- Algemene reserve/weerstandsvermogen
De prognose is dat op 1 januari 2024 de algemene reserve € 467.360,- bedraagt. Per 31 december 2024 is het vermogen van de ODIJ naar verwachting gelijk gebleven.
- Bestemmingsreserves
De reserve voor nieuwbouw is de enige reserve die nog in de meerjarenraming is opgenomen. De reserve is pas in 2034 volledig uitgeput. De reserve vervoermiddelen is in 2025 volledig uitgeput, de reserve transitie RUD in 2023 en de reserve arbeidsmarkt eind 2024. Dit sluit aan bij de afspraken die bij de oprichting van de reserves zijn gemaakt.
- Risico's
 - o De wereld van de Omgevingsdiensten is enorm in beweging. Het is moeilijk om de financiële gevolgen daarvan precies te voorspellen. Afhankelijk van keuzes die gemaakt worden bij de uitvoering van de Omgevingswet en de versterking van het VTH-stelsel milieu bijvoorbeeld, zullen de kosten voor de uitvoering van de taken in de toekomst hoger of lager uitvallen. De ODIJmond volgt de ontwikkelingen op de voet om er tijdig op in te kunnen spelen.
 - o Basis voor de Kadernota 2024 en de begroting 2024 vormt het ontwerp-VTH beleid 2023-2027. Dit beleid is in 2022 voorbereid en moet nog worden vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de ODIJmond. Eventuele aanpassingen in het ontwerp-beleid kunnen leiden tot wijzigingen in de begroting.
- Meerjarenbegroting 2023-2025
Het meerjarig financieel beeld is structureel en reëel in evenwicht.
- Bijdrage gemeente
In onderstaande tabel zijn de bijdragen van de gemeenten voor het uitvoeren van de gemeenschappelijke regeling weergegeven. De bedragen zijn inclusief:
 - o De prijsindexering naar aanleiding van de nieuwe ambtenaren CAO en de inflatie.

GEMEENTE VELSEN

- o Een nieuwe berekening van de bijdragen voor het laten uitvoeren van de bodemtaken waar nu de provincie nog opdrachtgever voor is (Omgevingswet). In 2022 bedraagt de verwachte bijdrage van de gemeente Velsen voor het uitvoeren van de bodemtaken €52.000,-. Op basis van de oude berekening van de kosten was dat € 158.000,-.
- o De uitbreiding van de formatie voor de uitvoering van de Woo.
- o De uitbreiding van de formatie voor de uitvoering van de wettelijke adviestaak bij de vergunningverlening aan TATA Steel/het stikstofdossier. Op basis van de verdeelsleutel komt de helft van de kosten, €50.000,- voor rekening van gemeente Velsen.
- o De verwerking van nieuwe of aan te passen DVO's van deelnemende gemeenten. In het takenpakket dat de ODIJmond voor de gemeente Velsen uitvoert is met uitzondering van de uitvoering van de bodemtaken niets veranderd.
- o De inzet van de bestemmingsreserve voor verduurzaming detailhandel, horeca en bedrijventerreinen.

Financiële begroting (incl. overhead)	Realisatie	Begroting	Gewijzigde begroting	Begroting	Meerjaren raming		
	2022	2023	2023	2024	2025	2026	2027
BATEN							
GR-bijdragen	€	€	€	€	€	€	€
Gemeente Beverwijk	1.004.341	1.126.026	1.069.887	1.209.573	1.239.812	1.270.808	1.302.578
Gemeente Bloemendaal	96.787	155.037	103.172	149.812	153.557	157.396	161.331
Gemeente Edam-Volendam	168.685	258.603	179.799	273.133	279.961	286.960	294.134
Gemeente Haarlem	1.454.487	1.487.519	1.549.476	1.763.575	1.807.665	1.852.856	1.899.178
Gemeente Heemskerk	560.454	666.248	597.009	682.366	699.425	716.910	734.833
Gemeente Heemstede	97.787	164.763	104.232	147.571	151.260	155.042	158.918
Gemeente Landsmeer	59.417	88.098	63.334	153.301	157.134	161.062	165.088
Provincie Noord-Holland bodemtoezichttaken	964.456	-	1.015.884	310.714	318.482	326.444	334.605
Provincie Noord-Holland VTH plustaken	115.116	117.789	122.717	130.315	133.573	136.912	140.335
Gemeente Oostzaan	57.349	81.810	61.111	132.478	135.790	139.185	142.665
Gemeente Purmerend	287.076	510.594	305.959	405.603	415.743	426.137	436.790
Gemeente Uitgeest	232.593	270.335	247.780	293.151	300.480	307.992	315.692
Gemeente Velsen	1.854.540	2.059.726	1.975.597	2.193.864	2.248.711	2.304.929	2.362.552
Gemeente Waterland	92.921	136.477	99.051	177.052	181.478	186.015	190.666
Gemeente Wormerland	120.896	162.359	128.867	191.001	195.776	200.671	205.688
Gemeente Zandvoort	122.068	165.568	130.110	170.869	175.141	179.519	184.007
GR-BIJDRAGEN DEELNEMERS	7.288.973	7.450.953	7.753.984	8.384.378	8.593.988	8.808.837	9.029.058

(Beleids)inhoudelijk aspecten

De beleidsinhoudelijke doelstellingen van de ODIJ zijn weergegeven in de kadernota 2024. De kadernota is opgesteld volgens de richtlijnen uit de gemeenschappelijke regeling en de nationale wetgeving op het gebied van het basistakenpakket voor omgevingsdiensten. De begroting 2024 van de Omgevingsdienst IJmond past op haar beurt binnen de inhoudelijke kaders zoals die in de kadernota en het supplement zijn geschetst.

Zowel de kadernota als de begroting gaan in op de onzekerheden ten aanzien van het werkveld van de Omgevingsdienst. Tegelijkertijd zien we de maatschappelijke onrust rondom stikstof, PFAS, TATA Steel en Harsco Metals enorm toenemen. Ook wordt de druk op de uitvoering van de energietransitie en CO2-reductie opgevoerd.

In de Kadernota 2024 zijn ook de prioriteiten van het nog vast te stellen VTH-beleid 2023-2026 opgenomen. Tot die thema's behoren onder andere Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS), ondermijning, afvalstoffen, afvalwater, energiebesparingsplicht en asbest. Daarnaast is het werken onder de Omgevingswet een belangrijk thema voor 2024.

Zienswijze

De Begroting 2024 geeft geen aanleiding voor het maken van opmerkingen. Het advies is om in te stemmen met het ontwerp.

Alternatieven

N.v.t.

Risico's

Het is de bedoeling dat het algemeen bestuur van de Omgevingsdienst IJmond op 19 juli 2023 tot definitieve vaststelling komt. Om daaraan bij te dragen stellen we het Algemeen Bestuur voor 1 juli 2023 op de hoogte van onze zienswijze. In de Gemeentewet en de Wet gemeenschappelijke regelingen is voorgeschreven dat de jaarstukken uiterlijk 15 juli moeten zijn geleverd aan de Gedeputeerde Staten. Voor de begroting geldt een termijn tot 1 augustus. Het niet voldoen hieraan heeft tot gevolg dat automatisch, na een periode van één maand waarin de mogelijkheid wordt geboden alsnog de informatie aan te leveren, voor de deelnemende gemeenten de sanctie in werking treedt van opschorting van de algemene uitkering (artikel 186 Gemeentewet).

Programma

Duurzaamheid en economische ontwikkeling

Kader

- Wet gemeenschappelijke regelingen.
- Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst IJmond
- Begroting 2023 gemeente Velsen

Participatie en inspraak

N.v.t.

Financiële consequenties

Jaarrekening 2022

De jaarrekening 2022 van de Omgevingsdienst IJmond heeft geen effect op de gemeentebegroting. Het voorstel van het dagelijks bestuur om een bedrag te retourneren aan haar deelnemers betekent dat de gemeente Velsen eenmalig € 14.754,- terug ontvangt. Dit wordt in de 2^e Burap 2023 opgenomen als incidentele baat.

Begrotingswijziging 2023

De opgenomen begrote bijdrage van de gemeente Velsen aan de gemeenschappelijke regeling neemt toe van € 1.975.597,- in 2023 naar € 2.193.864,- in 2024 zoals weergegeven in bovenvermelde tabel. In de gemeentebegroting is vanaf 2023 een bijdrage van € 2.027.227,- opgenomen ter dekking van deze kosten.

Via de 1^e bestuursrapportage 2023 wordt meegegeven:

- Dat de begrote bijdrage voor de bodemtaken niet verschuldigd zal zijn in 2023, een voordeel van €160.000,-.
- Dat als gevolg van de 1^e begrotingswijziging van de ODIJmond de bijdrage voor de taken die de ODIJ in 2023 voor ons uitvoerd verhoogd moet worden met € 108.000,- om m.n. de loon- en prijsstijgingen op te kunnen vangen.

Begroting 2024

GEMEENTE VELSEN

Uitgaand van een voorlopige indexering van de gemeentebegroting van 4,2% moet het begrote bedrag voor 2024 nog met € 81.500,- structureel worden verhoogd. Dit wordt meegegeven in de perspectiefnota.

Uitvoering van besluit

De accountmanager ODIJ van de gemeente verzendt vóór 1 juli 2023 namens de raad de zienswijze aan het AB van de ODIJmond.

Bijlagen - onderdeel uitmakend van het besluit

- Aanbiedingsbrief Omgevingsdienst IJmond
- Jaarrekening 2022 Omgevingsdienst IJmond
- Eerste Begrotingswijziging 2023 Omgevingsdienst IJmond
- Ontwerpbegroting 2023 Omgevingsdienst IJmond
- Brief Zienswijze jaarrekening en begroting Omgevingsdienst IJmond

Bijlagen - bijgevoegd als achtergrondinformatie

- Kadernota ODIJmond 2024

Burgemeester en wethouders van Velsen,

De secretaris,

De burgemeester,

K.M. Radstake

F.C. Dales